

- debattredaktør Johannes Morken
- epost: debatt@vl.no, telefon: 22 310 394
- post: Vårt Land, pb.1180, sentrum, 0107 Oslo
- verdidebatt.no

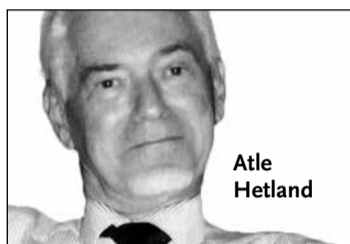
verdidebatt

- Hovedinnlegg: Maks 3.500 tegn
- Innlegg og replikk: Maks 1.800 tegn
- Kort sagt: 600-1.000 tegn
- NB: Alle mål inkluderer mellomrom.
- Vi foretrekker ditt innlegg på e-post.
- Innlegg må signeres med fullt navn. Oppgi adresse og telefon.
- Legg gjerne ved bilde av deg selv
- Konvolutter som postlegges, må merkes med «debatt».

- Redaksjonen forbeholder seg rett til å forkorte.
- Innsendte manus blir ikke returnert.
- Vårt Land betinger seg retten til å arkivere og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form i Vårt Lands eget arkiv eller andre databaser Vårt Land har avtale med. Stoffet kan også gjøres tilgjengelig på Vårt Lands internetsider.

En bønn om fred

Både kristne og muslimer ber om fred, og begge ser sin religion som «fredens religion». Likevel vet vi at religionene historisk sett, og i vår tid, har blitt brukt til å splitte folk.

Atle
Hetland

● Samfunnsviter bosatt i Islamabad, Pakistan.

RAMADAN

Ramadanmåneden går mot slutten og muslimer skal feire Eid-høytiden. Denne artikkelen er en bønn om fred, et lite bidrag i den verden vi lever i, uansett tro. I år, hvor fryktelige kriger herjer i dette øyeblikk, blir våre tanker og handlinger, og våre bønner, viktigere enn noen sinne.

Jeg har to unge venner i Islamabad, Afzahl og Tariq, som jeg snakker med ofte der de jobber, den ene i en restaurant og den andre i en fotokopieringsbutikk, og de har bedt meg innstendig om å skrive om Israel-Palestina konflikten. De oppfatter den som hinsides all fornuft, og den holder dem våkne om natten mens de tenker på menneskenes ubegripelige evne til ondskap. De fleste ofrene er muslimer, men lidelsene går lenger enn det: det er en menneskelig tragedie for jøder og muslimer, og for ikke-troende. Når der er undertrykkelse, konflikt og ulikhet, så lider ikke bare de som er undertrykt, men også de som undertrykker.

Urett. Jeg har ikke svar på Afzahls og Tariqs spørsmål og bekymringer. Jeg vet ikke hvordan den gamle konflikten skal løses. Men jeg kan i det minste snakke med dem om det, tenke sammen med dem, lære mer om bakgrunnen, og aller viktigst, jeg kan oppfordre Afzahl og Tariq til å forbli engasjert og aldri tåle urett, heller ikke slik urett som ikke rammer dem selv direkte.

I Pakistans grenseområder mot Afghanistan, i Nord Waziristan, har en million mennesker blitt internt fordrevne i de siste må-

Palestinere prøver å slukke en brann etter et israelsk granatnedslag på Gaza.

Foto: Reuters/NTB scanpix

nedene som følge av myndighetenes væpnede invasjon for å utrydde såkalte Taliban. Kunne de ikke ha funnet en mer fredelig vei som også ville blitt varig?

I Syria blir hundrevis av mennesker drept og skadet for livet hver eneste dag; mer enn en tredjedel av landets befolkning har blitt flyktninger. Det er like mange som ble fordrevet i Afghanistan da krigene herjet som verst der. Og Irak er på randen av borgerkrig. Det mange andre konflikter og kriger i vår tid, til og med i Europa, hvor Vestens propaganda oppheter mer enn å skape tøvær.

Rike utnytter. Den strukturelle volden med sanseløs undertrykkelse, med rikingene i seilas på bølgetoppene, ser vi knapt, for slik vold er ikke er plutselig og direkte – eller dekket av CNN eller BBC. Men den er like ubarmhjertig for dem som rammes og frarøves like rettig-

heter til jordens frukter som de rike. Lederne av vår tids politiske og økonomiske systemer vil ikke se dette. Og av og til dekker også ledere seg bak religion for å skjule eller nøre opp under

«Vi gjør det gale, ikke det rette, til tross for Guds budbringers budskap i de hellige bøker»

uenigheter og konflikter, og det er særlig trist og urovekkende.

Både kristne og muslimer ber om fred, og begge ser sin religion som «fredens religion». Likevel vet vi at religionene historisk sett, og i vår tid, har blitt brukt for å splitte folk; vi gjør det gale, ikke det rette, til tross for Guds budbringers budskap i de hellige bøker. Og når religionene misbrukes, lar vi det

gjørne passere og unnskylder det med at det er menneskelige handlinger, ikke Guds ord slik det er skrevet.

Men noen filosofer og tenkere, som kan være troende eller ikke-troende, argumenterer for at der finnes overordnede moralske og etiske prinsipper, som har universell gyldighet for alle, og som leder til velvære for alle mennesker til alle tider. De av oss som tilhører en av verdensreligionene, sier gjerne ganske kvikt at det er vår religion som er rettst med de riktige prinsippene, ja, fordi de er skrevet slik i de hellige bøkene. Derfor vil vi lett kunne hevde at andre bør følge våre regler og ordninger, og kanskje vi ikke engang innrømmer at alternativer kan finnes.

Minoriteter. Vi tar feil ved slik oppførsel; vi må også huske at vi alle tilhører «minoritetsreligioner». Kristne er flest, men bare

en fjerdepart av menneskeheten. Isteden må vi hjelpe de som tilhører andre religioner med å være så sterke i sin tro som de kan være, og vi må hjelpe hverandre med å gjøre guds vilje, og tolke verdslige tema inn i vår tid.

Det er mitt håp at vi i debattene innen og mellom religionene vil klare å skjelve mellom dogmer og doktriner, på den ene side, og praktiske, sekulære ordninger, på den annen side. Økumenisk samarbeid er ikke om dogmer og doktriner for de er ulike og hellige for hver religion. Dialogen må fokusere på hvordan vi kan leve sammen i denne verden, og hvordan vi kan la det moralske og etiske fundamentet bli allment – og vi må huske at alle mennesker egentlig vet hva som er rett og galt – for gud er i hver og en av oss.

En engelsk versjon av denne artikkelen ble trykket i «The Nation», Pakistan, 24.07.14.